

Belgisch Comité voor Hulp aan Vluchtelingen

Defacqzstraat 1 bus 10

1000 Brussel

info@cbar-bchv.be

www.cbar-bchv.be

VERSLAG VAN DE CONTACTVERGADERING VAN HET BCHV

12 mei 2009

Aanwezigen

Dames: Bleus (MDM), Bultez (Ciré), Casteleyn (VMC), de Aguirre (HCR), Dogniez (Croix-Rouge), Doyen (ADDE), Dupont (AI), Goris (CGKR), Houben (VWV), Hublot (Ciré), Janssen (Foyer), Klein (HCR), Machiels (Fedasil), Maes (BCHV), Scheerlinck (Solidarité Socialiste), Thiébaud (APD), Van der Haegen (PSC), van der Haert (BCHV), Van Gastel (Rode Kruis), Verstrepen (OVb).

Heren: Bienfait (CGVS), Buze (Fedasil), Claus (DVZ), Halimi (IOM), Ramakers (Fedasil), Renders (JRS), Vinikas (BCHV)

Opening van de vergadering door de Heer Vinikas

De heer Vinikas opent de vergadering om 9 u 40.

Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 14 april 2009

- Mevrouw de Aguirre laat opmerken betreffende §24 van het verslag van 14 april dat de Irakese vluchtelingen in Syrië en Jordanië zich niet in vluchtelingenkampen bevinden maar wel in een stedelijke omgeving. De Palestijnse vluchtelingen van Irak daarentegen bevinden zich in vluchtelingenkampen aan de grens. De heer Vinikas vraagt uitleg over het statuut van deze personen in Syrië en Jordanië. Mevrouw de Aguirre antwoordt dat in ieder geval enkel de mensen die erkend zijn als vluchteling op basis van het mandaat van het UNHCR aanspraak maken op een hervestiging. Zelfs als deze mensen niet in kampen leven, bepaalt het UNHCR hun nood aan bescherming alvorens hen voor te stellen voor hervestiging¹.

¹ UN High Commissioner for Refugees, *Resettlement Handbook (revised September 2007)*, 1 November 2004, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/3ae6b35e0.pdf>, p. III / 2, "Resettlement under the auspices of UNHCR is strictly limited to refugees under its mandate. [...] In the family context, particularly in cases of family reunification under resettlement provisions [...], it suffices that one family member has been determined to be a refugee within UNHCR's mandate. [...]"

Following requests by the General Assembly and endorsement by the international community, the Office's competence with regard to refugees covers all persons who are refugees within the meaning of the 1951 Convention as well as those who are outside their country of origin or habitual residence and unable to return

Mevrouw Houben voegt toe dat niet iedereen een statuut heeft en een vluchtelingenkaart. Sommigen hebben enkel een statuut dat een beperkte toegang geeft tot financiële en materiële steun. Zij refereert naar het rapport van VVV dat de situatie van deze personen uitlegt (cfr. de website van VVV).

Mevrouw de Aguirre laat eveneens opmerken dat de procedure gebruikt door België, namelijk van de mensen niet te erkennen in het land van vertrek, redelijk uitzonderlijk is en dat in het merendeel van de landen de hervestigde vluchtelingen het statuut bekomen vóór de aankomst in het land van hervestiging.² Mevrouw Houben preciseert dat dit niet het geval is in alle landen. Het CGVS voert momenteel een selectiemissie uit in Syrië en Jordanië om de vluchtelingen ter plaatse te interviewen en zo een beter zicht te hebben op hun nood aan bescherming en op hun socio-culturele context. Mevrouw de Aguirre legt uit dat er vluchtelingen zijn die in Frankrijk werden hervestigt en die, omwille van verschillende redenen, gekozen hebben om Frankrijk te verlaten na hun hervestiging.

Mevrouw de Aguirre wenst het feit te benadrukken dat het UNHCR tegen het opvangen van hervestigde vluchtelingen in collectieve centra is en zij verwijst naar negatieve ervaringen zoals, bijvoorbeeld, in Nederland.³

- De heer Claus heeft een bemerking betreffende §14 van het verslag van 14 april en preciseert dat het jaarlijks verslag van DVZ voorzien is voor juni en niet voor de herfst.

De rest van het verslag van de vergadering van 14 april is aangenomen zonder verdere opmerkingen.

there owing to serious and indiscriminate threats to life, physical integrity or freedom resulting from generalised violence or events seriously disturbing public order, and who, as a result, require international protection.”

² UN High Commissioner for Refugees, *Resettlement Handbook (revised September 2007)*, 1 November 2004, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/3ae6b35e0.pdf>, p. I / 2, “Resettlement involves the selection and transfer of refugees from a State in which they have sought protection to a third State which has agreed to admit them – as refugees – with permanent residence status.”

³ UN High Commissioner for Refugees, *Refugee Resettlement. An International Handbook to Guide Reception and Integration*, September 2002, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/405189284.pdf>, p. 70, “It is on the basis of their first days and weeks that resettled refugees form their first impressions of the receiving society. To the extent that these impressions are long lasting, they will have a bearing on the course of the integration process.”; p. 72, “Supported reception housing arrangements have the potential to foster dependency and resettled refugees may be reluctant to leave them for permanent housing; alternatively, delay in finding housing can be a source of anxiety. Active support to secure long term housing is therefore important at this time.

In those countries where reception housing is provided in institutional settings such as reception centres and hostels, they are readily identifiable to the wider community. This may in turn lead to the stigmatisation of resettled refugees. Where resettled refugees spend an extended period in a reception centre with others from their community, their day-to-day opportunities to connect with the community and to practice the language of the receiving country are limited. For these reasons, a number of countries have established smaller individual reception houses in the general community.”

Mededelingen van de Dienst Vreemdelingenzaken (De heer Claus)

1. In de loop van de maand april 2009 werden 1.215 asielaanvragen ingediend, wat neerkomt op een gemiddelde van 54,86 asielaanvragen per werkdag. 1.152 aanvragen werden ingediend op het grondgebied, 29 in de gesloten centra en 34 aan de grens. Dit betekent een stijging van 30 asielaanvragen in vergelijking met maart 2009 en een stijging van 308 aanvragen in vergelijking met maart 2008.
2. De meest voorkomende nationaliteiten van de asielaanvragen in april 2009 zijn: Afghanistan (137), Irak (97), Kosovo (94), Rusland (93), Kameroen (93), Guinee (75), Armenië (72), Iran (60), Kongo (46), China (Tibet) (44) en Servië (40).
3. In april 2009 werden 1.085 beslissingen genomen door de Dienst Vreemdelingenzaken, onderverdeeld als volgt: 749 aanvragen werden overgemaakt aan het CGVS, 88 beslissingen in het kader van de Dublinprocedure (25 en 26quater), 187 weigeringen van inoverwegingname (13quater) en 61 dossiers werden zonder voorwerp afgesloten.
4. In april 2009 werden 379 meervoudige asielaanvragen ingediend (dit zijn er 22 meer dan in de maand maart 2009). Dit vertegenwoordigt 32,90% van het aantal aanvragen dat ingediend werden in de maand april 2009. Deze aanvragen werden voornamelijk ingediend door personen afkomstig uit: Afghanistan (59), Irak (44), Iran en Rusland (39), China (23), Kosovo (19), Somalië (15), Guinee (12) en Pakistan (10).
5. Met betrekking tot de opsluitingen: 2 personen werden vastgehouden op grond van artikel 74/6 §1bis. In de "Dublin"-gevallen werden 34 personen opgesloten op grond van artikel 51/5 §1 (namelijk op het ogenblik van het indienen van de asielaanvraag, bijlage 39ter) en 58 anderen ten gevolge van de aflevering van een beslissing onder de vorm van een bijlage 26quater (weigering van tenlasteneming door België). 2 gezinnen met elk 1 kind werden naar Tubize overgebracht.
6. In april 2009 werden 76 NBMV geregistreerd door de Dienst Vreemdelingenzaken (68 jongens en 8 meisjes). 74 van hen hebben een asielaanvraag ingediend op het grondgebied en 2 aan de grens. Er waren 3 NBMV tussen 0 en 13 jaar oud, 28 tussen 14 en 15 en 44 tussen 16 en 17. 1 NBMV werden na het ondergaan van een leeftijdstest meerderjarig bevonden. Onder de geregistreerde NBMV waren er 32 afkomstig uit Afghanistan, 16 uit Guinee, 5 uit Congo, 2 van onbepaalde nationaliteit (vermoedelijk Palestijnen) en 2 uit Nigeria en Somalië.
7. Mevrouw Van Gastel stelt de vraag of er iets kan gedaan worden aan het nodeloos oproepen van asielzoekers in het kader van de Dublinprocedure. Dit kost het Rode Kruis handenvol geld en de mensen worden zelfs opgeroepen als er een aanvraag 9ter is ingediend. Mevrouw Van Gastel wijst erop dat de asielzoekers dit niet begrijpen en dat het voor het personeel ook uiterst moeilijk is dit uit te leggen. De heer Claus antwoordt dat het de gewoonte is een eerste afspraak te geven na drie weken en dat sommige landen ook al effectief binnen deze termijn meestal een antwoord geven. Bovendien wijst hij erop dat het indienen van een aanvraag 9 ter op zich niets verandert aan de verantwoordelijkheid van België om een asielaanvraag te behandelen, de situatie is anders als de aanvraag 9 ter ontvankelijk is verklaard. Mevrouw Janssen vraagt of het niet mogelijk is de afspraak te

annuleren als DVZ weet dat er toch nog geen antwoord van het land, waaraan de overname werd gevraagd, is. De heer Claus antwoordt dat de cel Dublin geen grote afdeling is en dat dit bijgevolg praktisch veel werk zou vergen om afspraken te annuleren. Bovendien wijst hij op het risico dat de mensen verdwijnen.

8. Mevrouw Houben vraagt naar de stand van zaken aangaande de nota die DVZ rond Dublin-Griekenland voorbereidt. Ze wijst op de tegenstrijdigheden tussen de informatie op grond waarvan het kabinet enerzijds zou gesteld hebben dat uitdrukkelijke garanties niet nodig zijn, terwijl anderzijds minister Turtelboom zelf verklaarde tijdens een hoorzitting in de senaat op 2 april '09 dat er wel uitdrukkelijke garanties nodig waren. De heer Claus antwoordt niet op de hoogte te zijn van deze nota.
9. Mevrouw Maes wenst hierbij aanvullend te wijzen op het problematische geval waarbij recent door de RVV een arrest werd gevelde waarin een 26quater beslissing werd vernietigd maar waarbij ondertussen de man in kwestie reeds was uitgewezen naar Griekenland. Blijkbaar was in dezelfde zaak eerst het beroep in uiterst dringende noodzakelijkheid verworpen maar verhinderde dit niet dat later een arrest tot annulatie van de 26quater werd gevelde. De heer Claus wijst op het feit dat de uitwijzing naar Griekenland legaal was gezien het beroep in uiterst dringende noodzakelijkheid was verworpen en duidt verder op het gebrek aan coherentie tussen beide arresten van de RVV. Mevrouw Maes volgt de opmerking over het gebrek aan coherentie maar wenst toch enige voorzichtigheid te vragen aan DVZ bij het terugsturen naar Griekenland zolang geen uitspraak werd gedaan over het annulatieberoep en in het algemeen bij terugkeer naar Griekenland.
10. De heer Renders vraagt enige verduidelijking bij de cijfers aangaande opsluiting in geval van Dublin, er waren 34 opsluitingen in de determinatiefase en 58 na het afleveren van een beslissing 26 quater. Hij wenst te weten of deze 58 personen ook reeds waren opgesloten in de determinatiefase. De heer Claus legt uit dat op maandbasis niet kan gedetermineerd worden of dit om dezelfde gevallen gaat (er kunnen gevallen tussenzitten die de vorige maand vastgehouden werden om te determineren welke lidstaat verantwoordelijk is, en pas de maand erop een akkoord kregen, maar er zitten ook gevallen tussen die in dezelfde maand 2 keer een beslissing tot vasthouding kregen).
11. De heer Renders verwijst naar twee vragen die hij op voorhand via het BCHV aan de heer Geysen en Gozin had laten overmaken. De eerste vraag had betrekking op de verklaringen van de heer Roosemont tijdens de uitzending "Matin Première" van 17 april '09 op RTBF waarin deze stelt dat maar in de helft van de Dublingegevallen ook effectief wordt teruggezonden naar een ander land en voor de andere gevallen om humanitaire redenen België de aanvraag behandelt. De heer Renders heeft cijfermateriaal gevraagd voor '08 en '09 aangaande de effectieve toepassing van de soevereiniteitsclausule en humanitaire clausule. Op deze vraag zal geprobeerd worden om op de contactvergadering van juni te antwoorden, maar dit zal misschien niet mogelijk zijn, want dit vergt aanzienlijk onderzoek.
12. Een tweede vraag van de heer Renders werd overgemaakt aan mevrouw Bergans, verantwoordelijke van de gesloten centra, aangaande het antwoord dat door de heer Gozin werd gegeven op een vraag mbt de evaluatie van het risico op schending van art.3 EVRM

in geval van een asielzoeker in een gesloten centrum met een onontvankelijk verklaarde aanvraag op grond van art. 9 ter. De heer Gozin wees erop dat in die gevallen de centrumarts hieromtrent advies uitbrengt. De heer Renders wenst te weten welke vorm dit advies aanneemt, of het een gemotiveerd advies is en of dit advies aan de betrokkene wordt betekend.

13. De heer Renders wijst op een geval dat hem ter kennis is gebracht waarbij een persoon die op een vlucht uit Athene zat, aangekomen op Zaventem een asielaanvraag wenste in te dienen. Deze man stelt dat er geen tolk aanwezig was die hem verstond, dat hij wel het woord "asiel" heeft gezegd maar gewoon de dag nadien naar Vottem werd gebracht. De heer Renders maakt zich zorgen omtrent de toegang tot de asielprocedure. De heer Claus antwoordt dat op het ogenblik van de controle van de reisdocumenten niemand van DVZ aanwezig is. Hij wijst er ook op dat van de asielzoeker wordt verwacht dat deze onmiddellijk bij aankomst asiel aanvraagt en niet nadat eerst door de politie de reisdocumenten onvoldoende worden bevonden. Hij stelt ook niet in alle talen te kunnen voorzien. Mevrouw Goris merkt op dat bekend is dat in bepaalde gevallen zelfs van de aanwezigheid van het schoonmaakpersoneel moet gebruik gemaakt worden om potentiële asielzoekers hun aanvraag te kunnen laten indienen. Mevrouw Bultez stelt bijgevolg de vraag of de mensen reeds in het vliegtuig worden gewaarschuwd dat zij indien zij dat wensen onmiddellijk asiel moeten aanvragen. Dit wordt ook in andere landen gedaan. Mevrouw de Aguirre vraagt begrip voor het feit dat de asielzoekers eerst trachten op het grondgebied te geraken, alvorens asiel aan te vragen aangezien zij anders worden opgesloten en hun asielaanvraag in een versnelde procedure wordt behandeld. Ze stelt voor het probleem te signaleren aan de heer Thielemans van de luchtvaartpolitie. De heer Renders wijst erop dat de beslissing tot opsluiting wel door DVZ wordt genomen en stelt zich de vraag wie dan de politie zal interpellieren omtrent dit probleem. Hij suggereert dat DVZ toch waakt over de toegang tot de asielprocedure.

Mededelingen van het Commissariaat- Generaal (De heer Bienfait)

14. De heer Bienfait laat weten dat het CGVS in april 2009, 702 beslissingen heeft genomen, verdeeld als volgt: 132 erkenningen van het statuut van vluchteling, 37 toekenningen van de subsidiaire beschermingsstatus, 447 weigeringen van het statuut van vluchteling en van de subsidiaire bescherming, 25 weigeringen van inoverwegingname van EU-onderdanen, 38 technische weigeringen, 3 uitsluitingen (waaronder een Ethiopiër), 5 intrekkingen van de vluchtelingenstatus omwille van fraude en 13 beslissingen van afstand van de procedure (hierin begrepen de vertrekken met IOM).
15. De heer Bienfait legt uit dat het lage aantal van 702 beslissingen te wijten is aan interne redenen. Inderdaad, om een slechte verdeling van de werklast van de juridische dienst te vermijden in het kader van de beroepen bij de RVV, zal het CGVS voortaan vermijden om een groot aantal beslissingen op het einde van de maand te betekenen. De betekeningen van de beslissingen van eind april werden opgeschort en zullen worden hervat in mei.
16. In april 2009 hebben de mensen komende uit volgende landen genoten van een statuut van vluchteling: Irak (14), Guinee (12), Rusland (10), Congo (10), Afghanistan (7),

Kameroen, China, Iran en Rwanda (elk 6). De andere erkenningen moeten verdeeld worden over de overige landen.

17. De subsidiaire bescherming werd vooral toegekend aan mensen komende van de volgende landen: Irak (19), Afghanistan (11) en Eritrea (2). Voor Eritrea gaat het vooral om subsidiaire bescherming onder artikel 15(b) en meer bepaald ten gevolge van de risico's bij een eventuele terugkeer, opgelopen door een persoon die het land reeds lange tijd geleden verliet. Deze positie is gebaseerd op verschillende internationale rapporten, namelijk dat van het UNHCR (zie punt 26). Mevrouw Casteleyn vraagt wat men dient te verstaan onder een lange periode. De heer Bienfait antwoordt dat dit niet bepaald is, maar dat het gaat om personen die het land hebben verlaten sinds meerdere jaren. De heer Bienfait legt ook uit dat 2 personen zonder bepaalde nationaliteit de subsidiaire bescherming hebben bekomen. Na de vergadering geeft de heer Bienfait ons de volgende informatie door: het betreft 2 Palestijnen van de Westbank-regio. De subsidiaire bescherming op grond van artikel 15 (c) kan inderdaad worden toegekend aan de Palestijnen van de Westbank en van Gaza. Ten slotte verdelen de andere statuten zich over Sierra Leone (1 – 15b), Somalië (1) en Congo (1).
18. De heer Bienfait laat weten dat het gemiddelde van erkenningen van het CGVS momenteel op ongeveer 25% ligt en voor de NMBV op 48% (vluchteling of SB). Mevrouw Casteleyn merkt op dat vele van de asielaanvragen behandeld in 2009 vaak ingediend zijn in 2007 of 2008, wat de statistieken kan misleiden. De heer Bienfait antwoordt dat dit steeds minder het geval is, want de achterstand is niet meer vergelijkbaar met wat het enkele jaren geleden was en ongeveer 85% van de genomen beslissingen betreffen dossiers die werden ingediend in 2008 en 2009. Het doel van het CGVS is de achterstand volledig weg te werken zodat de overgrote meerderheid van de asielaanvragen binnen de drie maanden behandeld zullen worden.
19. Er zijn momenteel 5.735 niet behandelde dossiers op het CGVS. Het CGVS heeft sinds verschillende maanden te maken met een stijgend aantal asielaanvragen. Dit fenomeen werd vastgesteld in de meeste Europese landen. Mevrouw de Aguirre vraagt of deze stijging niet enkel te wijten is aan de stijging van het aantal meervoudige asielaanvragen. De heer Bienfait antwoordt dat dit grotendeels het geval is, maar dat er eveneens een stijging is in het aantal eerste asielaanvragen. Mevrouw Casteleyn vraagt naar uitleg omtrent deze stijging. De heer Bienfait antwoordt dat dit fenomeen opgemerkt wordt in het merendeel van de Europese landen, net zoals de stijging van het gemiddeld aantal erkenningen. Zo is, bijvoorbeeld, in Duitsland, in Oostenrijk en in Nederland, de beschermingsgraad (hier inbegrepen alle soorten van bescherming) hoger dan 40%. Recent heeft de heer Bienfait een Noorse collega horen spreken in de zin van de vaststelling van een kwalitatieve verbetering van de asielaanvragen die in haar land worden ingediend. Dit soort discours was men de laatste jaren niet gewoon te horen. We kunnen dus vaststellen dat Europa meer bescherming biedt dan in het verleden. Volgens de heer Bienfait zou dit voornamelijk te wijten zijn aan twee oorzaken: eerst en vooral het positief effect van de Europese harmonisering en dit zeker en vast in bepaalde landen (bvb de erkenning van vervolgingen door niet-staatsgebonden actoren in Duitsland; ontwikkeling van het gebruik van het concept «gender»; toevoeging van de subsidiaire bescherming, enz.), ook al zijn er uitzonderingen, zoals Griekenland. Maar globaal gezien, kan men zeggen dat de recente resultaten van de Europese evolutie manifest in de zin gaan

van een verhoging van de bescherming, op z'n minst voor de aanvragers die toegang hebben tot de procedure. En ten tweede, rechtvaardigt de afkomst van de asielaanvragers deze verhoging (vele landen in crisis of in oorlog).

20. Mevrouw Houben vraagt wat momenteel het standpunt is van het CGVS ten opzichte van asielzoekers komende van het zuiden van Irak. De heer Bienfait bevestigt dat het CGVS momenteel altijd de subsidiaire bescherming toekent aan deze personen en dat het beleid hieromtrent niet veranderd is. De situatie wordt constant opgevolgd en de aanbevelingen van het UNHCR worden nagegaan. Hij preciseert dat er in verschillende Europese landen nochtans een verandering is in de politiek.
21. Mevrouw Bultez vraagt uitleg rond de intrekkingen van het statuut omwille van fraude. De heer Bienfait antwoordt dat hij geen informatie heeft rond deze gevallen in het bijzonder en dat de oorzaken heel verschillend kunnen zijn, maar dat het CGVS bijvoorbeeld het statuut intrekt voor fraude wanneer het na de erkenning informatie ontvangt die het verhaal of de motieven volledig tegenspreken. Het kan zo bijvoorbeeld gaan over informatie die bekomen is via familieleden die later zijn toegekomen. Mevrouw Thiébaud vraagt of er verjaringstermijn bestaat voor de fraude. Na de vergadering meldt de heer Bienfait ons dat er wettelijk geen termijn is voorzien, maar dat er wel een termijn bestaat betreffende het gevolg op het verblijf.
22. Mevrouw Van Gastel vraagt of de brochure waar sprake van was tijdens de contactvergadering van de maand april al verdeeld was door DVZ. Na de vergadering geeft de heer Bienfait ons de volgende informatie: de nieuwe brochure van het CGVS (« *De asielprocedure in België – Informatie voor asielaanvragers* ») wordt sinds 4 mei systematisch uitgedeeld aan de asielaanvragers op het moment dat ze hun asielaanvraag indienen in België, via de medewerking van DVZ. De brochure kan ook gedownload worden (in acht talen) op de website van het CGVS (www.cgvs.be). Bovendien, zullen begin juni 2009 twee exemplaar van deze brochure (in elke taal) ter beschikking gesteld worden van elk opvangcentrum (van Fedasil of Rode Kruis – Croix-Rouge). De bedoeling is dat deze in het opvangcentrum blijven, voor consultatie door de bewoners. Ook zal, ter informatie, tegelijkertijd een exemplaar van de brochure 'asielaanvragers', alsook van de brochure '**specialisten**' (omdat die meer bepaald bestemd is aan de mensen actief in de asielmaterie), samen met een uitlegbrief getekend door de Commissaris generaal, aan de volgende instanties en organisaties worden bezorgd: UNHCR, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, CIRE, BCHV, CAW -Vluchtelingenonthaal, Caritas International, Centrum voor Gelijkheid van Kansen, Liga van de Mensenrechten, Federale ombudsman, Vrouwenraad, Child Focus, OVB en OBF, Service droits des jeunes, association 'Tels quels', Gams, enz.
23. Mevrouw Houben vraagt hoe het zit met het nieuwe Koninklijke Besluit over de werking van het CGVS. De heer Bienfait antwoordt dat het momenteel op het ministerie is en dat het CGVS haar deel van het werk gedaan heeft.

Mededeling van het UNHCR (Mevrouw de Aguirre)

24. Mevrouw de Aguirre deelt mee er dat verschillende interessante documenten verschenen zijn. Zo zijn volgende documenten beschikbaar op de website van het BCHV bij 'juridische informatie' (<http://www.cbar-bchv.be/Information%20JuridiqueNL.html>):
- De tekst van de tussenkomst van UNHCR tijdens de hoorzitting over de evaluatie van de nieuwe asielprocedure in de Commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden van de Senaat van 24 maart 2009. Deze evaluatie kwam tot stand in samenwerking met het BCHV. De tekst is enkel beschikbaar in het Frans ('*Audition du Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés par la Commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat de Belgique au sujet de l'évaluation de la nouvelle procédure d'asile*', 24 mars 2009).
 - Een kopie van een brief van 2 april 2009 aan Minister Turtelboom die het standpunt van UNHCR betreffende Griekenland actualiseert (in het Frans en het Nederlands): UNHCR blijft bij haar evaluatie van het Griekse asielsysteem en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen zoals uiteengezet in haar standpunt van april 2008, te weten dat regeringen geen asielzoekers naar Griekenland terugsturen en de verantwoordelijkheid voor de afhandeling van deze asielverzoeken op zich nemen overeenkomstig artikel 3, lid 2 van de Dublin Verordening.
25. Er zijn ook nieuwe richtlijnen verschenen over Eritrea, Irak en Sri Lanka, allemaal beschikbaar via Refworld:
- *UN High Commissioner for Refugees, UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Eritrea*, April 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49de06122.pdf>
 - *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers*, April 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49f569cf2.pdf>
 - *UN High Commissioner for Refugees, UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Sri Lanka*, April 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49de0b6b2.pdf>
26. Voor Soedan werd een 'Country Briefing Folder' samengesteld. Dit zijn geen richtlijnen als dusdanig maar een 'Country Briefing Folder' bevat wel interessante links naar relevante documenten:
- *UNHCR Country Briefing Folder on Sudan*, May 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4a02cf3d2.pdf>
27. Ook vermeldenswaard zijn de opmerkingen van UNHCR betreffende de nieuwe voorstellen voor Europese verordeningen en richtlijnen, o.a. Dublin en Eurodac (<http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49c0ca922.pdf>), de opvangrichtlijn (<http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49ba8a192.pdf>), en het 'European Asylum Support Office' (<http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49ed78f62.pdf>). Wat het 'European Asylum Support Office' betreft, hoopt UNHCR een rol te krijgen in overeenstemming met zijn taak om toe te zien op de toepassing van de bepalingen van het Vluchtelingenverdrag zoals voorzien in Artikel 35 van het Verdrag.

28. Verder deelt Mevrouw de Aguirre nog mee dat ook nog verschenen zijn:

- *UNHCR Note on the Interpretation of Article 1E of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, March 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49c3a3d12.pdf>. Artikel 1 E bepaalt dat het Vluchtelingenverdrag niet van toepassing is op een persoon die door de bevoegde autoriteiten van het land waar hij zich heeft gevestigd, beschouwd wordt de rechten en verplichtingen te hebben, aan het bezit van de nationaliteit van dat land verbonden.
- *Selected Documents Relating to National Security and Counter-Terrorism Relevant to International Refugee Protection*, May 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/49feeaa62.pdf>

29. En verder meldt Mevrouw de Aguirre dat er ook een

- *Self-Study Module 3: Interpreting in a Refugee Context*, 1 January 2009, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49b6314d2.html>

werd gepubliceerd. Andere modules die reeds beschikbaar zijn (in het Engels of het Frans) of waaraan wordt gewerkt, zijn:

- *Self-Study Module 1: An Introduction to International Protection. Protecting Persons of Concern to UNHCR*, UNHCR, August 2005
- *Self-Study Module 2: Refugee Status Determination. Identifying Who is a Refugee*, UNHCR, September 2005
- *Self-Study Module 4 on credibility (forthcoming)*
- *Self-Study Module 5, Vol. I: Human Rights and Refugee Protection*, UNHCR, December 2006
- *Self-Study Module 5, Vol. II: Human Rights and Refugee Protection*, UNHCR, December 2006
- *Self-Study Module 6 on statelessness (forthcoming)*

Al deze modules kunnen worden geraadpleegd via de ‘Standards and Training’ sectie in Refworld (www.refworld.org, te vinden via het menu links, onder ‘Resources’).

30. Ten slotte, laat Mevrouw de Aguirre nog weten dat een Hongaarse rechtbank prejudiciële vragen heeft gesteld aan het Hof van Justitie in Luxemburg betreffende het artikel 12 (1) (a) van de kwalificatierichtlijn, namelijk over de toepassing van artikel 1D van de Conventie van Genève.⁴ Het ‘Statement’ van UNHCR met betrekking tot deze vragen

⁴ For the purposes of Article 12(1)(a) of Council Directive 2004/83/EC 1 <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?where=&lang=en&num=79909679C19090031&doc=T&ouvert=T&seance=DDP_COMM#I#1>

Must someone be regarded as a person receiving the protection and assistance of a United Nations agency merely by virtue of the fact he is entitled to assistance or protection or is it also necessary for him actually to avail himself of that protection or assistance?

Does cessation of the agency's protection or assistance mean residence outside the agency's area of operations, cessation of the agency and cessation of the possibility of receiving the agency's protection or assistance or, possibly, an objective obstacle such that the person entitled thereto is unable to avail himself of that protection or assistance?

Do the benefits of this directive mean recognition as a refugee, or either of the two forms of protection covered by the directive (recognition as a refugee and the grant of subsidiary protection), according to the choice made by the Member State, or, possibly, neither automatically but merely inclusion in the scope ratione personae of the directive?

(UN High Commissioner for Refugees, *UNHCR Statement on Article 1D of the 1951 Convention*, May 2009) is te vinden via deze link <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4a0d7c142.pdf>.

31. Mevrouw Casteleyn vraagt of de Irakese personen die in een stedelijk milieu in Syrië of Jordanië leven beschouwd mogen worden als mensen die zich in een kwetsbare situatie bevinden, net zoals de personen die in vluchtelingenkampen wonen. Mevrouw Houben antwoordt dat dat wel degelijk het geval is en dat deze personen meer “overleven” dan dat ze leven. Zij verwijst opnieuw naar het rapport van VWV over de missie ter plaatse. Mevrouw de Aguirre merkt op dat de kwetsbaarheid van de mensen niet het belangrijkste criterium is om hervestigd te worden. De criteria zijn de volgende: eerst en vooral de nood aan legale en fysieke bescherming (Legal and Physical Needs), ten tweede slachtoffers van geweld en folteringen (Survivors of Violence and Torture), ten derde personen met specifieke medische behoeften die ze in de eerste opvangplaats niet kunnen verkrijgen (Medical Needs) en vrouwen in gevaar (Women-at-Risk). Ten slotte kan familiehereniging (Family Reunification) ook een criterium zijn als de normale procedure niet kan toegepast worden (wanneer het bijvoorbeeld gaat over de uitgebreide familie).⁵
32. Mevrouw Casteleyn wil eveneens weten hoe de mensen die niet in de vluchtelingenkampen leven, gevonden en geregistreerd worden. Mevrouw de Aguirre antwoordt dat er procedures zijn om te registreren en dat eens de mensen geregistreerd zijn, ze hier een bevestigingsbrief van krijgen. Dit geeft hun echter geen enkele bescherming. Bovendien zijn vele personen nog helemaal niet geregistreerd.

Mededeling van IOM (De heer Halimi)

33. De heer Halimi geeft de cijfers van de maanden maart en april 2009. In maart zijn er 228 personen vrijwillig teruggekeerd en 219 in april. Personen die kwamen uit de volgende landen zijn in maart vrijwillig teruggekeerd met IOM: Brazilië (84), Rusland (15), Oekraïne (13) Servië (12) en Mongolië (8). In april keerden de personen van de volgende landen vrijwillig terug met IOM: Brazilië (67), Oekraïne (24), Moldavië (14), Rusland (8) en Kosovo (8).
34. In maart behoorden, van de mensen die vrijwillig terugkeerden, er 151 tot categorie C (illegalen) en 52 tot categorie B (uitgeprocedeerde asielaanvragers). 25 personen hadden vrijwillig afstand gedaan van hun procedure. In april waren er 162 illegalen, 47 uitgeprocedeerde asielzoekers en 10 personen die vrijwillig afstand deden van hun procedure.
35. De teruggekeerde personen werden in de meeste gevallen door NGO's doorverwezen: 163 in maart en 155 in april.
36. Ten slotte laat de heer Halimi weten dat in maart 39 personen gebruik hebben gemaakt van integratiehulp tegenover 37 in april.

⁵ UN High Commissioner for Refugees, *Resettlement Handbook (revised September 2007)*, 1 November 2004, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/3ae6b35e0.pdf>, Chapter 4: UNHCR Criteria for Determining Resettlement as the Appropriate Solution.

37. De heer Halimi deelt nog mee dat in de volgende week het nieuwe IrricoII project over informatie omtrent de landen van herkomst online zal zijn (<http://www.iom.int/irrico>). En verder, het project NBM dat vorig jaar door IOM begonnen is, is momenteel in zijn tweede fase, welke bestaat uit de vergelijking van de Europese goede praktijken.
38. Mevrouw Maes verwijst naar de cijfers voor vrijwillige terugkeer van Russische onderdanen (15 in maart, 8 in april) en vraagt naar het profiel van deze mensen. De heer Halimi antwoordt dat uit principe door IOM niet naar de etnische achtergrond van de mensen wordt gevraagd maar dat het meestal mensen zijn die terugkeren naar “Mineralni Vodi”, wat een plaats is net buiten Tsjetsjenië. Vermoedelijk gaat het dus om Tsjetsjenen. Hij zegt dat het meestal gaat om mensen van categorie B (geweigerde asielzoekers) en C (illegalen) maar wil het nog eens nakijken.
39. Mevrouw Dogniez legt uit dat vele bewoners van de opvangcentra van Croix-Rouge, die vrijwillig willen terugkeren, problemen ondervinden bij het benaderen van ambassades om identiteitsdocumenten te bekomen en vraagt hoe IOM dit doet. De heer Halimi antwoordt dat IOM regelmatige contacten heeft met de ambassades, evenals ontmoetingen, maar dat ze eveneens veel problemen ondervinden met sommige ambassades. Dit blijft een probleem onder andere omdat er veel verandering is in het personeel van de ambassades en omdat de verschillende leden van het personeel verschillende praktijken hebben. Op de Russische ambassade bijvoorbeeld, passen bepaalde personeelsleden de readmissieakkoorden toe op alle teruggekeerden, terwijl anderen vinden dat de akkoorden enkel van toepassing zijn op gedwongen teruggekeerden. IOM probeert dus regelmatige contacten te onderhouden, maar dit is niet altijd evident. IOM heeft eveneens informatiesessies georganiseerd op Europees niveau, met onder andere de vertegenwoordigingen van Mongolië of Latijns-Amerika. Maar het blijft echter problematisch met verschillende ambassades.

Mededelingen van Fedasil (Mevrouw Machiels)

40. Mevrouw Machiels verdeelt de statistieken. Het blijkt dat de bezettingsgraad weerom gestegen is. In de federale centra kampt men met een effectieve bezettingsgraad van 112%. De 800 plaatsen die werden gecreëerd zijn volzet. De saturatiedrempel voor de bezetting is 94%, de situatie is onhoudbaar. Maar mevrouw Machiels wijst erop dat aan een oplossing wordt gewerkt. Minister Arena heeft beslist dat alle bewoners met een oude lopende asielaanvraag van voor 1 juni '07 een OCWM toegewezen zullen krijgen volgens het oude spreidingsplan. Het zou ongeveer gaan om 2.600 personen. Nu zijn er nog zo'n 1.300 plaatsen toe te wijzen in het spreidingsplan voor zo'n 1.800 personen, er is bijgevolg nog een nieuw spreidingsplan nodig. De maatregel zou op het einde van het jaar resulteren in een lagere bezettingsgraad.
41. Met betrekking tot de 90 beslissingen van niet-toewijzing aan een centrum door dispatching (dit betreft 76 dossiers) werd Fedasil 2 maal in het ongelijk gesteld, één maal werd het OCMW van Brussel in het ongelijk gesteld en 1 maal heeft de rechter zich onbevoegd verklaard. De personen waarvoor Fedasil is veroordeeld, werden terug opgenomen in het opvangnetwerk, de overigen niet.

42. Mevrouw Machiels deelt mee dat een aantal noodopvangplaatsen beheerd door Casu, nu Samu, weer heropend is, namelijk 200 opvangplaatsen (100 voor alleenstaanden, 100 voor families) aan de Place Masui. Deze zullen allicht alle ingenomen zijn na de week van Hemelvaart.
43. Een bijkomende maatregel wordt getroffen ten aanzien van de Europeanen (behalve Roemenen en Bulgaren) die nu volgens het KB van 24 juni '04 worden opgevangen. Zij zullen het opvangnetwerk moeten verlaten. Ook voor de personen met een ontvankelijk verklaarde medische regularisatieaanvraag wordt er over een maatregel nagedacht.
44. Mevrouw Maes vraagt over hoeveel Europese personen het gaat. Mevrouw Machiels antwoordt dat het om zo'n 137 mensen gaat. Mevrouw Casteleyn vraagt of deze mensen ook een termijn van twee maanden krijgen. Mevrouw Machiels antwoordt ontkennend maar wijst erop dat zij een vertrektermijn krijgen die rekening houdt met het einde van het schooljaar.
45. Mevrouw Thiébaud vraagt of er al een reactie is van de Steden en Gemeenten op de beslissing van minister Arena. Mevrouw Machiels stelt dat deze niet akkoord lijken te gaan.
46. Mevrouw Bultez vraagt of er rekening wordt gehouden met de praktische problemen die zullen volgen uit het feit dat op eenzelfde moment een grote groep mensen een nieuwe code 207 krijgt. Mevrouw Machiels antwoordt bevestigend.
47. Mevrouw Thiébaud vraagt welke termijn er zit tussen het ogenblik van wijziging van de code 207 en de overdracht aan het OCMW. Mevrouw Machiels antwoordt dat, net als voor de andere maatregelen van vertrek, er een vertrektermijn van twee maanden voorzien wordt. In het oude systeem werd het OCMW verwittigd, deze hadden dan twee weken om een woonst aan te bieden. Praktische uitvoeringsmodaliteiten worden nog uitgewerkt.
48. Mevrouw Thiébaud wil ook weten of deze instructies zullen worden gepubliceerd. Mevrouw Machiels antwoordt dat de informatie pas zal worden verspreid nadat de instructies aan de opvangstructuren zijn gegeven. Fedasil heeft niet de gewoonte om instructies op de website te zetten.
49. De heer Ramakers licht het hervestigingsproject toe. Zoals reeds eerder werd meegedeeld heeft de Ministerraad van 12 februari 2009 zijn akkoord gegeven voor de hervestiging van 50 personen uit Syrië, Jordanië en een vluchtelingenkamp. Er is momenteel een Belgische missie naar Jordanië waar 3 leden van Fedasil en drie leden van het CGVS aan deelnemen, ze zullen op 15 mei terug in het land zijn. De betrokken vluchtelingen krijgen informatie over de sociale situatie in België waarin ze zullen terechtkomen. Bijvoorbeeld dat ze eerst voor korte termijn in een opvangcentrum zullen worden opgevangen enz. De mensen zullen waarschijnlijk eind augustus, begin september in België aankomen. Ze zullen eerst worden opgevangen in Pondsôme en in Sint-Truiden, pas nadien zullen ze naar privé-woningen gaan. De kandidaten voor het organiseren van deze opvang kunnen een projectaanvraag indienen bij het EVF tegen 24 mei (Caritas en het Protestants Sociaal Centrum en Socialistische Solidariteit deden dit reeds). De heer Ramakers stelt zich ervan bewust te zijn dat het UNHCR tegen opvang in collectieve structuren is, maar wijst erop

dat dit om praktische redenen niet anders kan. Dit hoofdzakelijk omdat de mensen niet onmiddellijk recht hebben op financiële steun en hen anderzijds de mogelijkheid wordt gegeven om beroep te doen op een inburgeringstraject.

50. Mevrouw Casteleyn vraagt hoe lang de mensen eerst in een opvangcentrum zullen verblijven. De heer Ramakers stelt dat het de bedoeling is dat dit maximaal drie weken zou bedragen maar wijst op het feit dat een woning moet worden gevonden. Er kan worden afgesproken met DVZ dat het afleveren van de verblijfsvergunning snel kan verlopen. Mevrouw de Aguirre stelt voor om nu reeds de proef op de som te nemen en te trachten voor een groep van 50 erkende vluchtelingen binnen de drie weken een woonst buiten het centrum te vinden; ze vreest dat dit niet mogelijk is.
51. Mevrouw de Aguirre verwijst opnieuw naar de ervaring met hervestiging in Nederland, waaruit gebleken is dat het samenzetten van asielzoekers en hervestigde vluchtelingen tot de “slechte praktijken” behoort en dat de kans groot is dat deze mensen niet in de centra zullen willen blijven omdat zij altijd in een stedelijke omgeving hebben verbleven. De heer Ramakers antwoordt dat dit toch praktisch de minst moeilijke oplossing is maar stelt dat het niet de bedoeling is hen zes maanden in het centrum te houden, zoals dit in Nederland het geval was.
52. Mevrouw Casteleyn stelt zich de vraag hoe de “gewone” Irakese asielzoekster die in België in een centrum wordt opgevangen zich moet voelen ten aanzien van de hervestigde Irakese vrouwen die vrij snel status, een privé-woning met financiële steun en begeleiding in een inburgeringstraject zullen krijgen. De heer Ramakers heeft begrip voor deze bedenking maar wijst erop dat hetzelfde heterogene publiek zich nu ook voordoet in de centra (doordat nu ook erkende vluchtelingen en asielzoekers zich nog samen in de centra bevinden) en dat het de betrachting is dat de hervestigde vluchtelingen dezelfde behandeling krijgen als de erkende vluchtelingen in België.
53. Mevrouw Casteleyn wijst erop dat die kinderen naar school zullen moeten gaan. Hoe zal dit praktisch worden geregeld? De heer Ramakers antwoordt dat hierover is nagedacht en dat in eerste instantie de kinderen nog niet onmiddellijk in een school zullen worden ingeschreven vlak nadat ze zijn aangekomen maar dat wel in taallessen in de centra zal worden voorzien.

Mededeling van Croix-Rouge (Mevrouw Dogniez)

54. Mevrouw Dogniez legt uit dat Croix-Rouge in de maand april een colloquium organiseerde over de 20 jaar opvang. De verslagen van de interventies evenals de van de werkgroepen zullen terug te vinden op de site van het Croix-Rouge vanaf juni 2009.

Mededeling van VWV (Mevrouw Houben)

55. Mevrouw Houben laat weten dat VWV op maandag 18 mei een ronde tafel organiseert rond het Europees hervestigingproject. Sprekers vanuit Groot-Brittannië en Zweden zullen deelnemen aan deze dag.

Diverse

56. De heer Vinikas deelt mee dat er in het kader van het toekomstig Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie op 4 mei een consultatie plaatsvond van de civiele maatschappij over de kwesties verbonden aan immigratie en asiel. Op dit seminarie werd het middenveld opgeroepen om zich ook te laten gelden bij het bepalen van de topics die op de toekomstige top in Stockholm (2^e helft '09) moeten worden besproken. Het "Stockholm-programma" zal verder bouwen op de twee vorige 5-jarenplannen: Tampere ('99-'04) en Den Haag ('05-'09). Wat betreft asiel en migratie zullen op de agenda van het Belgisch voorzitterschap (2^e helft '10) zeker de evaluatie van de verschillende EU-richtlijnen staan (nu reeds aan de gang), de creatie van het Europees asielbureau in het kader van het "common European asylum system", de vraag of Eurodac-gegevens mogen worden vrijgegeven aan de politie en wat betreft illegale migratie zal het digitaal Europees paspoort worden ingevoerd. Ook de relaties met derde landen is één van de onderwerpen.

De volgende contactvergaderingen zullen plaatsvinden op 9 juni 2009, 8 september, 13 oktober, 10 november en 8 december op de zetel van Fedasil, Kartuizerstraat 19-21, 1000 Brussel.